

Alibaba
\$112,08 -6,3%

Export uit China
16,9% meer dan vorig jaar

Vliegtickets
80% meer vraag

nrc | VRIJDAG 10 JUNI 2022

ONDERZOEK

'Kabinet maakt kinderopvang voor lage inkomens juist duurder'

Met subsidie wil het kabinet de kinderopvang toegankelijker maken. Dit plan vergroot ongelijkheid juist, stellen onderzoekers.

Door onze redacteur
Christiaan Pelgrim

AMSTERDAM. Het kabinetsvoorne men om de kinderopvang bijna gratis te maken voor werkende ouders, vergroot de ongelijkheid tussen lage en hoge inkomens. Tegelijkertijd kunnen investeringsmaatschappijen de subsidie gebruiken om hun winst te vergroten. Dat concluderen onderzoekers van de Universiteit Utrecht donderdag in economenblad ESB.

Vanaf 2025 wil het kabinet 95 procent van de kinderopvangkosten vergoeden voor werkende ouders, ongeacht hun inkomen. Daarmee moet het voor ouders gemakkelijker worden om meer te gaan werken.

De nieuwe subsidie gaat rechtstreeks naar de kinderopvang. Dat moet het simpeler maken voor ouders. Nu moeten zij nog zelf een toeslag aanvragen, die inkomensafhankelijk is: de hoogste inkomens krijgen 33 procent vergoed, de laagste inkomens 96 procent. Dat brengt onzekerheid met zich mee: als later blijkt dat zij méér

hebben verdiend dan opgegeven, risikerende ze een terugvordering.

Straks betalen ouders een vaste, kleine 'eigen bijdrage'. Maar: dat bedrag kan hoger uitvallen dan het kabinet voor ogen heeft, schrijven hoogleraar economie Janneke Plantenga, universitair hoofddocent economie Thomas van Huizen en hoogleraar pedagogiek Paul Leseman. Want de overheid geeft deze 95 procent subsidie tot een maximaal uurtarief. Als een opvang een hoger tarief rekent, moeten ouders die extra kosten zelf betalen.

En opvangorganisaties zullen hogere tarieven gaan rekenen, verwachten de onderzoekers. Want een deel van deze organisaties is in handen van private investeringsmaatschappijen die winsten nastreven.

Vrees voor prijsopdrijving

De subsidie creëert ruimte om een hogere prijs te vragen, want mensen met een midden- of hoger inkomen zullen toch al goedkoper uit zijn. Voor hen is het geen probleem een iets hogere eigen bijdrage te betalen.

Door de nieuwe subsidie zal de vraag naar kinderopvang in korte tijd sterk toenemen, terwijl het aanbod beperkt is: de branche kampt nu al met personeelstekorten. Ook dat drijft de prijs op. Het gevolg: kinderopvang wordt „voor lage inkomens alsnog onbereikbaar”, aldus de onderzoekers. Zij zullen veel duurder uit zijn dan nu. Als oplossing opperen de onderzoekers dat de overheid eisen stelt aan de maximale prijs die

aanbieders mogen vragen.

Ook kan het kabinet een winstverbod overwegen.

Het kabinet had juist gehoopt dat de subsidie aantrekkelijk zou zijn voor lagere inkomens. Minister Karien van Gennip (Sociale Zaken, CDA) betreurt het dat ouders met een „lage sociaal-economische status” nu relatief weinig gebruik maken van opvang, schreef ze in april aan de Kamer. De subsidie moet „gebruik en toegankelijkheid van de opvang” bevorderen. „Ook onder deze groep ouders.”

Maar de minister was zich al bewust van de risico's die het ESB-artikel beschrijft. Dat bleek in mei in een Kamerdebat. Daarin spraken Kamerleden van oppositie- én regeringspartijen dezelfde vrees uit: dat veel publiek geld in de zakken van buitenlandse investeerders zal verdwijnen.

Van Gennip deelt die zorg, zei ze. „Het idee dat ons belastinggeld niet ten goede zou komen aan de kwaliteit, de investeringen en de capaciteit in de kinderopvang en zou uitstromen als overwinst, [...] vind ik ook niet wenselijk.” Ze kondigde een onderzoek aan, onder meer naar de voor- en nadelen van een winst- of prijsbeperking.

Private eigenaren van kinderopvang kunnen hun winst nog verder opvoeren

& VERDER

Veehouders

De nieuwe stikstofplannen van het kabinet vallen slecht bij de boeren in de Gelderse Vallei

PAGINA E6-7

Uitstervende ambachten

Jaap Meijer deed er jaren over om klokkenmaker te worden. Een opvolger heeft hij nog niet

WERK&GELD PAGINA E8-9

Tennis

Wesley Koolhof is zeer succesvol in het dubbelspel, mede dankzij een Britse database

SPORT PAGINA E11